

LUND UNIVERSITY

En titt in i framtiden

Aspegren, Magnus

Published in:
Sydsvenskan

2012

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Aspegren, M. (2012). En titt in i framtiden. *Sydsvenskan*.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

En titt in i framtiden

SDS 14/19
2019

LUND

■ **Inviigningsdagarna för Max IV och ESS är bokade. Och igår öppnade en utställning på Vattenhallen på LTH för att förklara hur de båda anläggningarna ska fungera och vad de kan användas till.**

Eleverna i årskurs sju på Bilingual Montessori school, BMS, har fått tjuvkika på den nya utställningen.

Under invigningen grillar de Sindra Petersson Årsköld, vetenskaplig rådgivare på ESS, och Christoph Quitmann, direktör på Max IV med sina frågor.

Varför byggs Max IV och ESS? Kommer anläggningarna att vara öppna för allmänheten? Kan verksamheterna vara farliga för de som rör sig i området? Vad kostar de att bygga och vem betalar?

– Det här är jätteroligt. Man förstår hur komplicerat det är, säger Annie Nylén som går i sjuan på BMS.

Om allt går enligt planerna invigs Max IV den 21 juni 2016 och nästan på dagen tre år senare, den 14 juni 2019, är det dags för ESS.

Men än återstår mycket arbete. Bland annat att förklara för allmänheten hur anläggningarna fungerar och att inspirera framtidens forskare.

I utställningen på Vattenhallen kan eleverna aktivt ta del av hur till exempel accelerators, som är viktiga delar på både Max IV

och ESS, fungerar. Att aktivera besökarna har varit en viktig ingrediens i projektet.

– Det skapar förståelse att de gör något själva och sedan kan berätta det vidare för andra, säger utställningsdesignern Charlotte Karlsson.

Utställningen åskådliggör även resultaten från de olika processerna på Max IV och ESS.

– I Max IV accelererar man elektroner för att producera ljus. I ESS accelererar man protoner för att producera neutroner. Man ser olika saker med de olika teknikerna, förklarar Monica Almqvist, föreståndare på Vattenhallen.

Enkelt förklarat kan man säga att ESS ser längre in i atomkärnan än vad Max IV gör.

Men vad tycker då ungdomarna från årskurs sju på BMS om utställningen? Lyckas den förklara de komplicerade processerna på Max IV och ESS?

– Den är bra för man förstår lite lättare hur det fungerar, säger Vilma Havir.

– Och man lär sig lättare när man får göra saker själv, säger Annie Nylén.

TEXT: MAGNUS

ASPEGREN

magnus.aspegren
@sydsvenskan.se

FOTO: INGEMAR D

KRISTIANSEN

ingemar.d.kristiansen
@sydsvenskan.se

